

"O her şeye gücü yeten Kaviyy-i Mutlakın kuvvet tabakalarına ölçü teşkil etmem." cümlesini izah eder misiniz?

"Kezâ, mutlak acz ve mutlak fakr ve mutlak zaafım misaliyle o her şeye kadir olan Kadîr-i Mutlakın kudret mertebelerine ve o herşeyi rahmetiyle kaplayan Rahîm-i Mutlakın rahmet derecelerine ve o herşeye gücü yeten Kaviyy-i Mutlakın kuvvet tabakalarına ölçü teşkil etmem, hayat ve hayatın değeri itibarıyla bana yeter."(1)

Yani **insanın mahiyet aynası**, Allah'ın mutlak sıfatlarını gösterme ve tarif etme açısından tam bir ayna tam bir makyas tam bir ölçü değildir, denilmek isteniyor. Çünkü sınırlı ve mahdut bir şeyin sınırsız ve ezeli bir sıfatı birebir gösterip tam bir ölçü tam bir kıyas olabilmesi mümkün değildir. İnsanın mahiyet aynası ancak cüzi bir kanaat, sınırlı bir marifet kaynağı olabilir.

Diğer bir mana, benim acizlik ve fakirlik anlayışım, Allah'ın mutlak sıfatlarına ve bu sıfatların insanlık tarafından kavranma derecesine tam bir makyas değildir, ben ancak hayatım ve şuurum kadar o sıfatlara ayna olabilirim. Yoksa peygamberlerin ve sahabenin hayat ve şuurlarında o sıfatlar daha kamil daha parlak bir şekilde tezahür etmektedir.

(1) bk. [Lem'alar, Yirmi Dokuzuncu Lem'a, Beşinci Bab'ın Tercümesi.](#)